

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد همه سر به سر تن به کشتن دهیم
بدین بوم و برزنده یک تن مباد از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

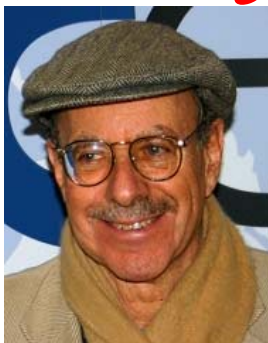
afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: جیمز پتراس
برگردان از: آمادور نویدی
۱۴ اگست ۲۰۱۶

شکست ستراتیژیک واشنگتن: اردوخان با پیشدستی کودتای گولنیستی را مغلوب کرد

جیمز پتراس

کودتای شکست خورده در منطقه به معنی عقب نشینی بزرگ برای واشنگتن – و امکان پیشروی برای سوریه، ایران، لبنان و روسیه است... شکست واشنگتن در به پائین کشیدن اردوخان می تواند عواقب زیادی در سراسر خاورمیانه، اروپای غربی و امریکا داشته باشد... اردوخان به سوی روابط مصالحه آمیز با روسیه حرکت کرده است و ارتباط خود را با اتحادیه اروپا کم نموده است. اگر ترکیه ارتباط خود را با ناتو کم کند، امریکا یک متحد ستراتیژیک خود را در سمت جنوبی روسیه از دست می دهد و ظرفیت خود را در جهت تسلط بر سوریه و عراق تضعیف می کند... اردوخان وابسته به سرمایه گذاری و امور مالی غربیست که نسبت به حمایت از رژیم می که منتقد امریکا، اتحادیه اروپا و ناتو باشد به شدت مقاومت می کند. اگر اردوخان از غرب با فشارهای اقتصادی مواجه گردد، آیا به جای دیگری می رود، و

یا او، در برابر «واقعیات» سرمایه داری عقب نشینی می کند و تسلیم می شود؟ اردوخان، ممکنست که موقتاً کودتای امریکائی را شکست داده باشد، اما تاریخ به ما می آموزد که ارتش جدید، مداخلات اقتصادی و سیاسی در دستور کار واشنگتن قرار دارند.

«رجب طیب اردوخان رئیس جمهور ترکیه، حتی قبل از کودتا، لیست کسانی را که باید دستگیر شوند، آماده کرده بود». گزارش کمیسیون رسمی اروپا در مورد ترکیه (فایننشال تایمز ۱۹/۷/۲۰۱۶).

مقدمه:

آژانس های اطلاعاتی امریکا که در ترکیه عملیات انجام می دهند، در دهه گذشته، از نزدیک با دولت موازی دارای نفوذ و قدرت روبه رشد فتح الله گولن کار کرده اند. تا همین اواخر، رویکرد آنها به قدرت، یک ستراتیژی نفوذی بود، که به صورت پنهانی موقعیت های سیاسی، اقتصادی، اداری، قضائی، رسانه ها، نظامی و فرهنگی را به تدریج بدون توسل به انتخابات و یا کودتای نظامی در دست بگیرند. آنها تکتیک های انعطاف پذیر اتخاذ کردند، و جهت حذف رقیبان، از متحدان مختلف پنهانی حمایت کردند.

آنها در سال ۲۰۱۰ به حمایت از اردوخان، در دستگیری و پاکسازی ۳۰۰ نفر از مقامات نظامی کمالیست نقش مهمی بازی کردند. متعاقباً گولنیستها به سوی تضعیف و پیگرد قانونی رژیم اردوخان رفتند و توسط مقامات اطلاعاتی خود، فساد خانوادگی او را کشف نموده و در رسانه های گروهی توده ئی افشاء و پخش کردند.

گولنیستها در چندین سیاست مهم با واشنگتن مشترکند که «آن همگرائی» را پیشبینی می کند که منجر به کودتای ۱۷ جولای ۲۰۱۶ شد.

گولنیستها از سیاستهای امریکا و اسرائیل در خاورمیانه حمایت می کنند؛ مخالف پروژه های «مستقل» و قدرت دمدی مزاج اردوخان اند؛ علاقه مند به سیاستهای بازار آزاد غربی هستند؛ روابط امریکا با کردها را قبول دارند؛ هر گونه سازش تطابق با روسیه را رد می کنند.

به عبارت دیگر، گولنیستها نسبت به رژیم اردوخان به مراتب بیشتر قابل اعتماد، وابسته، و گوش به فرمان دیکته سیاستهای اتحادیه اروپا - ناتو و امریکا در سراسر خاورمیانه هستند.

اردوخان از افزایش قدرت گولنیستها و رشد ارتباطات آنها با واشنگتن آگاه بود. اردوخان قاطعانه و با موفقیت حرکت کرد تا گولنیستها زودتر برای قبضه کردن قدرت مجبور به کودتای زودرس بشوند.

بلوک قدرت اردوخان حضور گولنیستها را شکست داد

گولنیستها در دولت و جامعه ترکیه نیروئی قدرتمند بودند. آنها در بوروکراسی مدنی؛ در میان بخش هایی از ارتش، رسانه های توده ئی و مؤسسات آموزشی، و در میان تکنوکراتها در آژانس های مالی حضوری قوی داشتند. با این حال، به این دلیل که اردوخان چندین نقطه قدرت غیرقابل انکار داشت، گولنیستها در کمتر از بیست و چهار ساعت شکست خوردند.

اولین و مهمترین نکات قدرت اردوخان این بود که، او یک رهبر سیاسی بدون رقیب با ستراتیژی برای حفظ قدرت و دارای پایگاه محبوب توده ئی فعال قدرتمند بود. گولنیستها چنین چیز قابل مقایسه ای نداشتند.

اردوخان دارای اطلاعات و فرماندهی نظامی برتری است و در گولنیستهایی که کاملاً برای یک روبه رویی خشونت آمیز آماده نبودند نفوذ کرد و آنها را تضعیف نمود.

ستراتژی «نفوذیسم» گولنیستها آماده نبود و کاملاً ناتوان از تصرف قدرت و بسیج «خیابان» بود.

آنها فاقد کادر ها و حمایت سازماندهی شده توده ئی بودند، همان چیزی که اردوخان در دو دهه گذشته از پائین به بالا ساخته بود.

ستراتژی ملی – اسلامی داخلی و خارجی اردوخان به مراتب برتر از ستراتیژی لیبرال گولنیستهای داخلی- طرفدار امریکا بود.

محاسبات غلط امریکا در کودتا

گولنیستها به حمایت امریکا متکی بودند، که روابط قدرت را کاملاً اشتباه محاسبه کرد و ظرفیت اردوخان را برای پیشدستی در کودتا بد تعبیر کرد.

نقص عمده مشاوران امریکایی عدم شناخت آنها از معادله سیاسی ترکیه بود: آنها حمایت قریب به اتفاق توده ئی و انتخاباتی از حزب اردوخان را دست کم گرفتند. سیا در حمایت از گولنیستها در ساختار نهادی نخبگان خود زیادی حساب باز کرد و دست بالا را گرفت، و انزوای سیاسی گولنیستها را در جامعه ترکیه دست کم گرفت.

به علاوه، ارتش امریکا هیچ حسی از خصوصیات فرهنگ سیاسی ترکیه – اپوزیسیون محبوب عمومی نسبت به به دست گرفتن قدرت بوروکراتیک و نظامی نداشت. آنها قادر به تشخیص نیروهای ضدکودتا از جمله، احزاب سیاسی و جنبش های اجتماعی منتقد اردوخان نبودند.

ستراتژیست های امریکا، کودتا را بر مبنای برداشت غلط خود از کودتاهای نظامی در مصر، لیبیا، عراق و یمن گذاشتند، که رژیم های مدنی اسلامی و ملی را سرنگون کرد.

اردوخان مانند رئیس جمهور مرسى (۳۰/۶/۲۰۱۲-۳/۷/۲۰۱۳) در مصر آسیب پذیر نبود- او آژانس اطلاعاتی، ارتش و حامیان توده ئی را کنترل کرد.

ستراتژی اطلاعاتی نظامی گولنیستها و امریکا بدون برنامه ریزی، ناهماهنگ و عجولانه بود- نیروهای ضدکودتای اردوخان پیش دستی کردند و ضربه قاطع را به گونه ای زدند که روحیه تمام رو بنای گولنیستها را تضعیف کرد. هزاران نفر از هواداران آنها مانند کیوتران سفالین برخاک شدند.

امریکا در موقعیت دفاعی قرار داده شد – انحلال سریع پیروانشان امریکایی ها را مجبور ساخت تا منکر متحدان خود شوند و از اردوخان برای «امنیت» و «انسانیت» انتقادات معمولی، و غیرمنطقی بکنند. ادعاهای آنها که پاکسازی اردوخان جنگ علیه داعش را تضعیف می کند، در ترکیه هیچ تأثیری ندارد. اتهامات واشنگتن که بازداشتی ها، زندانیانی هستند که با آنها «بد رفتاری شده و مورد سوء استفاده قرار گرفته اند»، هیچ تأثیری نداشت.

واقعیت مهم سیاسی آنست که امریکا از شورش حمایت کرد که مسلحانه بوده و پرسنل نظامی وفادار به اردوخان و شهروندان بدون سلاح مخالف کودتا را کشت. اعتراضات بی پشتوانه واشنگتن را تضعیف کرد.

در پایان امریکا حتی از دادن پناهندگی به جنرال های گولنیست خود خودداری کرد و آنها را به دست تقدیر اردوخان تنها گذاشت. فقط خود فتح الله گولان از استرداد توسط مریدان وزارت امور خارجه حمایت شد.

عواقب ناشی از کودتای امریکا و گولن:

شکست واشنگتن در به پانین کشیدن اردوخان می تواند عواقب زیادی در سراسر خاورمیانه، اروپای غربی و امریکا داشته باشد.

اردوخان دستور داد تا چندین هزار نفر سرباز، پایگاه ستراتیژیک ناتو را در اینجریلیک ترکیه محاصره کنند، عملی تهدید کننده که تأسیسات هسته ای مهم ناتو و پایگاه عملیاتی علیه سوریه، عراق و روسیه را تضعیف می کند.

مقامات اطلاعاتی و کابینه ترکیه با زیر سؤال بردن ادامه ائتلاف سیاسی، آشکارا ارتش امریکا را برای نقش خود در کودتا به خیانت متهم می کنند.

اردوخان به سوی روابط مصالحه آمیز با روسیه حرکت کرده است و ارتباط خود را با اتحادیه اروپا کم نموده است. اگر ترکیه ارتباط خود را با ناتو کم کند، امریکا یک متحد ستراتیژیک خود را در سمت جنوبی روسیه از دست می دهد و ظرفیت خود را در جهت تسلط بر سوریه و عراق تضعیف می کند.

با نابودی قدرت پایگاه گولنیستها در سازمانهای نظامی و مدنی، قدرت نفوذ واشنگتن در ترکیه به طور چشمگیری کاهش یافته شده است.

واشنگتن ممکنست که مجبور شود که جهت «محکم کردن» سیاستهای خود در منطقه به رژیم سپراس - سربزای ضعیف، چابلس و بی ثبات در یونان تکیه کند.

کودتای شکست خورده در منطقه به معنی عقب نشینی بزرگ برای واشنگتن - و امکان پیشروی برای سوریه، ایران، لبنان و روسیه است.

برای این پیشنهاد دو پیشبینی وجود دارد. پس از آنکه اردوخان پاکسازی گولنیستها را کامل و واشنگتن را محکوم کند، آیا او علاقه مند و قادر به تعقیب یک سیاست مستقل جدید خواهد بود و یا این که او بسادگی کنترل داخلی را بیشتر می کند و با ناتو یک «مذاکره دیگر» خواهد کرد؟

آیا اردوخان کنترل سیاسی را بر ارتش تحکیم خواهد کرد و یا شکست گولنیستها پی آمدی خواهد داشت که منجر به نفاق بین گروه های نظامی جدید خواهد شد که رژیم سیاسی را بی ثبات کند؟

در نهایت، اردوخان وابسته به سرمایه گذاری و امور مالی غربیست که نسبت به حمایت از رژیمی که منتقد امریکا، اتحادیه اروپا و ناتو باشد به شدت مقاومت می کند. اگر اردوخان از جانب غرب با فشارهای اقتصادی مواجه گردد، آیا به جای دیگری می رود، و یا او، در برابر «واقعیات» سرمایه داری عقب نشینی می کند و تسلیم می شود؟

اردوخان، ممکنست که موقتاً کودتای امریکائی را شکست داده باشد، اما تاریخ به ما می آموزد که ارتش جدید، مداخلات اقتصادی و سیاسی در دستور کار واشنگتن قرار دارند.

درباره نویسنده:

جیمز پتراس یک استاد بارتل (بازنشسته) جامعه شناسی از دانشگاه بینگهامتون، نیویورک است.

برگرداننده شده از:

Washington's Strategic Defeat: Erdogan Trumps Gulenist Coup

<http://petras.lahaine.org/?p=2095>